

mini przewodnik

free

+ współrzędne gps

po!skaniezwykla
masa miejsc godnych uwagi

Trasa wycieczki: Nie tylko chocholi taniec, czyli Kraków Wyspiańskiego

czas trwania: 1 dzień, typ: piesza, liczba miejsc: 8, stopień trudności: średnia

wydrukuj i zabierz na wycieczkę!

Opis wycieczki

Wycieczkę zaczynamy od Domu Długosza, czyli od dzieciństwa sławnego pisarza. W budynku tym bowiem, swoją pracownię miał ojciec Stanisława Wyspiańskiego. Warto wybrać to miejsce na początkowy punkt naszej wycieczki również ze względów praktycznych. Tuż obok przy Placu Na Groblach znajduje się duży miejski parking podziemny. Jeśli do Krakowa przyjechaliśmy samochodem warto go tu zostawić. Parking kosztuje kilka złotych za godzinę. Nieprzepadający za zbyt długimi spacerami będą mogli wrócić po niego w trakcie wycieczki. Między pierwszymi pięcioma atrakcjami najwygodniej poruszać się pieszo. To miejsca znajdujące się w ścisłym centrum Krakowa, oddalone od Rynku najwyżej o kilometr.

Dla łakomczuchów mamy propozycję obiadu w klimacie młodopolskim. Przechodząc przez Rynek w drodze z Kościoła św. Franciszka do Kamienicy Szolayskich warto zajrzeć do restauracji „Wesele” (Rynek Główny 10). Właściciele chętnie przyznają się do inspiracji utworem Wyspiańskiego. Jak piszą na swojej stronie: „Wystrój restauracji nawiązuje więc częściowo do tradycji krakowskich zaślubin. Na ścianach wymalowane są wieńce kwiatów, w oknach wiszą tradycyjne zazdrostki, a w balustradach koronki z czerwonymi kokardami, sznury czerwonych koralików, jak również motywy pawich piór.” Mniej wygłodniali na pewno dadzą się namówić na ciastko w słynnej kawiarni Jama Michalika. Tu narodził się narodził się duch Młodej Polski i nawet kawa smakuje jak poezja. Do jama Michalika (ul. Floriańska 45) najlepiej wybrać się po zwiedzeniu Kamienicy Szolayskich. Kawiarnia znajduje się w połowie drogi między nią a kolejnym punktem naszej wyprawy.

Po obejrzeniu budynku Muzeum Wydziału Lekarskiego UJ można wrócić na parking po auto lub w dalszą drogę wyprawić się komunikacją miejską. Pomnik Stanisława Wyspiańskiego znajduje się przed budynkiem Muzeum Narodowego w Krakowie. Spacer polecamy tylko najwytrwalszym – aby tam dotrzeć trzeba z powrotem udać się na przeciwległą stronę rynku i jeszcze przejść całą ulicę Piłsudskiego (kilkaset metrów). Ci którzy chcą skorzystać z komunikacji miejskiej powinni podejść na przystanek tramwajowy: Dworzec Główny. Tam najlepiej wsiąść w tramwaj linii numer 15 i wsiąść na przystanku Cracovia. (Bilety komunikacji miejskiej w Krakowie są dostępne w kioskach i automatach umieszczonych przy ulicach i w pojazdach). Podróżujący tramwajem po obejrzeniu pomnika będą musieli przespacerować się na Plac Inwalidów i tam wsiąść w dowolny tramwaj jadący do pętli Bronowice Małe.

Ostatnim punktem wycieczki jest miejsce spoczynku Stanisława Wyspiańskiego, czyli Kościół na Skalce. Podróżującym komunikacją miejską doradzamy skorzystanie z tramwaju numer 8 – trasa jest długa (wysiadamy na przystanku Stradom) ale bardzo malownicza. Po drodze można zobaczymy ulicę Karmelicką, krakowski magistrat i Wawel. Z przystanku będziemy musieli dojść do Wisły i jeszcze kawałek się przespacerować wzdłuż jej brzegu. Ze Skalki już tylko dwa kroki na Wawel. To miejsce nie jest związane bezpośrednio z tematem wycieczki, ale aż grzech go nie „zahaczyć” przy okazji. Informacja dla poruszających się tramwajami – z Wawelu na Plac Na Groblach, czyli podziemny parking na którym stoi „porzucone” auto dotrzecie w dwie minuty.

Program wycieczki

Kraków

Uniwersytet Jagielloński. Collegium Nowodworskiego

Barokowe Collegium Nowodworskiego wzniesione w latach 1638-1643, w 1855 r. rozbudowane o dodatkowe, neobarokowe skrzydło. Jedna z najstarszych szkół średnich w Polsce, podporządkowana Akademii Krakowskiej. Jej słynnymi uczniami byli m.in. przyszły król Jan Sobieski, przyszły generał Józef Bem oraz malarze Jan Matejko i Stanisław Wyspiański.

50°03'43"N 19°55'59"E | na mapie:A

Kraków

Dom Długosza

Dom Długosza (Kanonicza nr 25) został zbudowany w XIV w. W poł. XV w. przekazano go Janowi Długoszowi, który mieszkał tu do 1480 r. i napisał tu swoje najważniejsze dzieła. W 2 poł. XVI w. fasadę ozdobił renesansowym portalem. Od 1873 r. w domu tym miał pracownię rzeźbiarską Franciszek Wyspiański, ojciec Stanisława. Obecnie jest siedzibą Papieskiej Akademii Teologicznej.

50°03'20"N 19°56'13"E | na mapie:B

Kraków

Kościół św. Franciszka z Asyżu

Kościół św. Franciszka z Asyżu (Franciszkanów) jest jednym z najstarszych zabytków Krakowa. Pierwotny został wzniesiony w latach 1237-1269. W 1 poł. XV w. był gruntownie przebudowany. W 1850 r., w czasie pożaru Krakowa, został całkowicie zniszczony. Zabytek odbudowano w 1912 r. W fasadzie, nad wejściem, znajduje się słynny witraż autorstwa Stanisława Wyspiańskiego: Bóg Ojciec - stworzenie świata. W kościele można podziwiać także inne witraże Wyspiańskiego, m.in. wizerunki błogosławionej Salomei i św. Franciszka.

50°03'33"N 19°56'11"E | na mapie:C

Kraków

Kamienica Szołayskich

Kamienica znajdująca się przy placu Szczepańskim. Została w 1904 r. podarowana Muzeum Narodowemu przez rodzinę Szołayskich z przeznaczeniem na galerię sztuki. Do 2012 roku mieściło się tu Muzeum Stanisława Wyspiańskiego.

1 lutego 2013 roku, w pierwszą rocznicę śmierci noblistki Wisławy Szymborskiej, w kamienicy została otwarta wystawa "Szufflandia Szymborskiej".

50°03'48"N 19°56'10"E | na mapie:D

Kraków

Muzeum Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Jagiellońskiego

Co zmalował Wyspiański?

Już od 100 lat przy ul. Radziwiłłowskiej ma swoją siedzibę Krakowskie Towarzystwo Lekarskie. Zostało założone w 1866 r. z inicjatywy najwybitniejszych lekarzy ówczesnej Galicji w celu podnoszenia poziomu medycyny, propagowania higieny i wspierania polskiej nauki. Początkowo Towarzystwo nie miało własnego lokalu, lecz po wielu perypetiach udało się zdobyć parcelę przy ul. Radziwiłłowskiej. Wystrój wnętrz kamienicy powierzono krakowskiemu artyście Stanisławowi Wyspiańskiemu. Urodzony w Krakowie w 1869 r. twórca miał już w swoim dorobku ozdobienie polichromiami kościoła oo. Franciszkanów, współpracę przy renowacji kościołów Mariackiego i św. Krzyża oraz wiele pomniejszych projektów, które nie przyniosły mu wymiernych korzyści finansowych. Mimo wielu wątpliwości zgodził się jednak na ozdobienie wnętrza Domu Towarzystwa Lekarskiego. Zapewne na decyzję artysty miał duży wpływ jeden z członków Towarzystwa, jednocześnie wieloletni przyjaciel artysty - prof. J. Nowak, który potrafił go przekonać do nowego projektu.

Prace trwały kilka miesięcy, a efekt był oszałamiający. Wyspiański stworzył dzieło niezwykle - począwszy od wyboru koloru ścian, poprzez wzory na kilimach, a na zdobieniach mebli kończąc. Jak głosi anegdota, na pytanie dlaczego zaprojektował niezbyt wygodne fotele, miał odpowiedzieć, że zrobił to celowo, by uczestnicy przedłużających się posiedzeń Towarzystwa nie przysypiali. Powstała również wspiana klatka schodowa ze słynną balustradą z motywem liści kasztanowca oraz arcydzieło ówczesnej sztuki użytkowej - witraż przedstawiający Apolla jako personifikację Słońca z teorii Kopernika (te i inne dzieła można dziś oglądać w krakowskim Muzeum Wyspiańskiego). Jak powiedział prezes Towarzystwa podczas otwarcia w 1905 r.: "Dążyliśmy usilnie do tego, aby wewnątrz domu wypadło jak najartystyczniej, albowiem my przyrodnicy mamy wrodzone pragnienie piękna. Nauka bowiem i sztuka z jednego płyną źródła". Niestety z czasem budynek popadł w ruinę i dopiero konserwacja przeprowadzona w latach 80. poprawiła jego stan. Obecnie w Domu Towarzystwa Lekarskiego mieści się Muzeum Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Jagiellońskiego. Założone w 1901 r., jest najstarszym tego typu muzeum w Polsce i zarazem jednym z najstarszych w Europie.

Muzeum Wydziału Lekarskiego UJ
ul. Radziwiłłowska 4, tel. 012 422 21 16

50°03'41"N 19°56'50"E | na mapie:E

Kraków

Pomnik Stanisława Wyspiańskiego

Na placu przed budynkiem Muzeum Narodowego w Krakowie warto zobaczyć pomnik Stanisława Wyspiańskiego. Wykonany w 1982 r. przez Mariana Koniecznego - przedstawia Stanisława Wyspiańskiego w otoczeniu postaci występujących w jego dziełach.

50°03'35"N 19°55'25"E | na mapie:F

Kraków

Osadzenie chochoła przed "Rydlówką"

20 listopada 1900 r. w dworcu Włodzimierza Tetmajera odbyło się słynne wesele Lucjana Rydla z Jadwigą Mikołajczykówną, córką bronowickiego chłopca, które stało się osnową Wesela Stanisława Wyspiańskiego - jednego z najważniejszych dramatów w historii polskiej literatury. Osiem lat później Jadwiga i Lucjan Rydlowie zamieszkali w tym dworcu. Dziś znajduje się tu Muzeum Młodej Polski, którym opiekują się potomkowie Lucjana Rydla (ul. W. Tetmajera 28).

Muzeum otwarto 21 listopada 1969 r., dokładnie w rocznicę oczepin Jadwigi Mikołajczykówny. Odtąd co roku tego dnia organizowana jest tutaj impreza pod nazwą "Osadzenie chochoła". Po przyśpiewkach, dzieci ze szkół w Bronowicach przy dźwiękach kapeli ludowej osadzają chochoła na krzewie róży przed oknem izby weselnej. Druga część uroczystości odbywa się we wnętrzu "Rydlówki". Rozpoczyna ją krótka gawęda na temat związany z Młodą Polską, a potem trwają występy artystów teatrów krakowskich. Przy blasku świec kończy je poczęstunek kołaczem roznoszonym w przetakach.

50°05'16"N 19°52'41"E | na mapie:G

Kraków

Kazimierz. Kościół Na Skałce

Przekazy dziejopisarskie nierozzerwalnie związały kościół Na Skałce (ul. Skałeczna 15) z męczeńską śmiercią św. Stanisława. Jak mówią podania, właśnie w tym miejscu w 1079 r. biskup krakowski został zabity przez króla Bolesława Śmiałego podczas odprawiania mszy (z nie do końca ustalonych powodów). Od tego czasu kościół św. Michała Archanioła i św. Stanisława Biskupa Męczennika stał się miejscem licznych pielgrzymek. Prowadzi tu szlak pielgrzymi królów polskich, którym każdego roku w maju podąża procesja z udziałem całego episkopatu Polski. W 1472 r. kronikarz Jan Długosz sprowadził na Skałkę zakon paulinów. Obecna świątynia, pochodząca z pierwszej połowy XVIII w., jest uważana za jeden z ciekawszych kościołów barokowych w Krakowie. Wewnątrz zwraca uwagę boczny ołtarz, przy którym znajduje się pień podobno obryzany krwią biskupa Stanisława.

W podziemiach kościoła powstała Krypta Zasłużonych. Jej pomysłodawcą był jeden z profesorów Uniwersytetu Jagiellońskiego, Józef Łepkowski. Otwarto ją w 400. rocznicę śmierci Jana Długosza, przypadającą w 1880 r. Podczas uroczystego pochodu ponownie złożono tu prochy zmarłego kronikarza. Odtąd w krypcie miano chować najwybitniejszych przedstawicieli polskiej kultury. W sierpniu 2004 r. w skromnym sarkofagu został pochowany laureat literackiej Nagrody Nobla - Czesław Miłosz. Niestety, uroczystości pogrzebowe poprzedziła niechlubna dyskusja. Skrajnie prawicowe kręgi zarzucały Miłoszowi areligijność i antypolskość. Poddano w wątpliwość, czy

artysta będący z pochodzenia Litwinem zasługuje na miejsce w Krypcie Zasłużonych. Przeciwno zarzutom radykałów wystąpił sam Jan Paweł II, który przysłał telegram do kardynała Franciszka Macharskiego. Pogrzeb Miłosza przerodził się w wielką manifestację poparcia dla poety i prawdziwy hołd dla jego twórczości.

50°02'55"N 19°56'16"E | na mapie:H

Zdjęcia dodane przez (w kolejności): chrispu, fot. J. Konik, fot. K. Chojnacki, Prosiaczek, chrispu, joanna33, joanna33, fot. K. Chojnacki

Trasa dodana przez: moderator

Przewodnik wygenerowany w serwisie www.polskaniezwykla.pl. Wszystkie prawa zastrzeżone. Żadna część ani całość Mini przewodnika nie może być reprodukowana ani przetwarzana w sposób elektroniczny, mechaniczny, fotograficzny i inny; nie może być użyta do innej publikacji oraz przechowywana w jakiegokolwiek bazie danych bez pisemnej zgody Administratora serwisu. Copyright © 2007 Polska Niezwykła

Wygenerowano:
poniedziałek 22 lipca 2024 17:17:51